

Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021

2021 dsc 1

RHAN 3

HYBU MYNEDIAD AT LYWODRAETH LEOL

VALID FROM 05/05/2022

PENNOD 2

CYFRANOGIAD Y CYHOEDD PAN FO PRIF GYNGHORAU YN GWNEUD PENDERFYNIADAU

Dyletswydd ar brif gynghorau i annog cyfranogiad o fewn llywodraeth leol

39 Dyletswydd i annog pobl leol i gyfranogi pan fo prif gynghorau yn gwneud penderfyniadau

- (1) Rhaid i brif gyngor annog pobl leol i gyfranogi pan fo'r cyngor yn gwneud penderfyniadau (gan gynnwys penderfyniadau a wneir mewn partneriaeth neu ar y cyd ag unrhyw berson arall).
- (2) Yn is-adran (1), mae cyfeiriad at wneud penderfyniadau yn cynnwys cyfeiriad at wneud penderfyniadau gan berson mewn perthynas ag arfer swyddogaeth a ddirprwywyd i'r person hwnnw gan brif gyngor.

Gwybodaeth Cychwyn

II A. 39 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 175(7)**

*Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/05/2021. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) pennod yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021, PENNOD 2. (See end of Document for details)*

40 Strategaeth ar annog cyfranogiad

- (1) Rhaid i brif gyngor lunio a chyhoeddi strategaeth (“strategaeth cyfranogiad y cyhoedd”) sy'n pennu sut y mae'n bwriadu cydymffurfio â'r ddyletswydd yn adran 39.
- (2) Rhaid i strategaeth cyfranogiad y cyhoedd ymdrin â'r canlynol, yn benodol—
 - (a) dulliau o hybu ymwybyddiaeth ymhlith pobl leol o swyddogaethau'r prif gyngor;
 - (b) dulliau o hybu ymwybyddiaeth ymhlith pobl leol o'r modd y deuir yn aelod o'r prif gyngor, a'r hyn y mae aelodaeth yn ei olygu;
 - (c) dulliau o'i gwneud yn fwy hwylus i bobl leol gael gwybodaeth am benderfyniadau a wnaed, neu sydd i'w gwneud, gan y prif gyngor;
 - (d) dulliau o hybu a hwyluso prosesau lle gall pobl leol gyflwyno sylwadau i'r prif gyngor am benderfyniad cyn, ac ar ôl, iddo gael ei wneud;
 - (e) y trefniadau a wnaed, neu sydd i'w gwneud, at ddiben y ddyletswydd ar y cyngor yn adran 62 o Fesur 2011 (dwyn safbwyntiau'r cyhoedd i sylw pwyllgorau trosolwg a chraffu);
 - (f) dulliau o hybu ymwybyddiaeth ymhlith aelodau o'r prif gyngor o fanteision defnyddio'r cyfryngau cymdeithasol i gyfathrebu â phobl leol.
- (3) Caiff strategaeth cyfranogiad y cyhoedd ymdrin â'r modd y mae prif gyngor yn bwriadu cydymffurfio â dyletswydd a osodir gan unrhyw ddeddfiad.

Gwybodaeth Cychwyn

I2 A. 40 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 175\(7\)](#)

41 Strategaeth cyfranogiad y cyhoedd: ymgynghori ac adolygu

- (1) Rhaid i strategaeth cyfranogiad y cyhoedd gyntaf prif gyngor gael ei chyhoeddi cyn gynted ag y bo'n rhesymol ymarferol ar ôl i adran 40 ddod i rym.
- (2) Wrth lunio'r strategaeth honno rhaid i'r cyngor ymgynghori ag—
 - (a) pobl leol, a
 - (b) unrhyw bersonau eraill y mae'n ystyried ei bod yn briodol ymgynghori â hwy.
- (3) Mewn perthynas â phrif gyngor—
 - (a) rhaid iddo adolygu ei strategaeth cyfranogiad y cyhoedd cyn gynted ag y bo'n rhesymol ymarferol yn dilyn pob etholiad cyffredin ar gyfer cynghorwyr i'r cyngor, a
 - (b) caiff adolygu ei strategaeth ar unrhyw adeg arall.
- (4) Wrth gynnal adolygiad o strategaeth cyfranogiad y cyhoedd o dan is-adran (3)(a) rhaid i brif gyngor ymgynghori ag—
 - (a) pobl leol, a
 - (b) unrhyw bersonau eraill y mae'n ystyried ei bod yn briodol ymgynghori â hwy.
- (5) Yn dilyn adolygiad o dan is-adran (3) caiff prif gyngor ddiwygio ei strategaeth cyfranogiad y cyhoedd, neu roi strategaeth newydd yn ei lle.

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/05/2021. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) pennod yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021, PENNOD 2. (See end of Document for details)

- (6) Ond cyn diwygio ei strategaeth cyfranogiad y cyhoedd neu roi un newydd yn ei lle yn dilyn adolygiad o dan is-adran (3)(b) rhaid i brif gyngor ymgynghori ag—
- pobl leol, a
 - unrhyw bersonau eraill y mae'n ystyried ei bod yn briodol ymgynghori â hwy.
- (7) Os yw prif gyngor yn diwygio strategaeth cyfranogiad y cyhoedd neu'n rhoi un newydd yn ei lle, rhaid iddo gyhoeddi'r strategaeth ddiwygiedig neu'r strategaeth newydd cyn gynted ag y bo'n rhesymol ymarferol.

Gwybodaeth Cychwyn

I3 A. 41 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 175\(7\)](#)

Cynllun deisebau prif gyngor

42 Dyletswydd i wneud cynllun deisebau

- Rhaid i brif gyngor wneud a chyhoeddi cynllun (“cynllun deisebau”) sy'n nodi sut y mae'r cyngor yn bwriadu ymdrin â deisebau (gan gynnwys deisebau electronig) ac ymateb iddynt.
- Rhaid i gynllun deisebau nodi, yn benodol—
 - sut i gyflwyno deiseb i'r cyngor;
 - sut ac erbyn pryd y bydd y cyngor yn cydnabod ei fod wedi cael deiseb;
 - y camau y gall y cyngor eu cymryd mewn ymateb i ddeiseb y mae'n ei chael;
 - yr amgylchiadau (os oes rhai) pan allai'r cyngor beidio â chymryd unrhyw gamau pellach mewn ymateb i ddeiseb;
 - sut ac erbyn pryd y bydd y cyngor yn sicrhau bod ei ymateb i ddeiseb ar gael i'r person a gyflwynodd y ddeiseb ac i'r cyhoedd.
- Rhaid i brif gyngor adolygu ei gynllun deisebau o dro i dro, a diwygio'r cynllun os yw'r cyngor yn ystyried bod hynny'n briodol.
- Os yw prif gyngor yn diwygio cynllun deisebau neu'n rhoi un newydd yn ei le, rhaid iddo gyhoeddi'r cynllun diwygiedig neu'r cynllun newydd.

Gwybodaeth Cychwyn

I4 A. 42 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 175\(7\)](#)

Cyfeiriadau aelodau o brif gynghorau

43 Dyletswydd ar brif gynghorau i gyhoeddi cyfeiriadau swyddogol

Rhaid i brif gyngor gyhoeddi cyfeiriad electronig a chyfeiriad post ar gyfer pob aelod o'r cyngor, y gellir anfon gohebiaeth ar gyfer yr aelod iddynt.

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/05/2021. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) pennod yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.
Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021, PENNOD 2. (See end of Document for details)

Gwybodaeth Cychwyn

15 A. 43 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 175\(7\)](#)

Canllawiau

44 Canllawiau ar arfer swyddogaethau o dan y Bennod hon

Rhaid i brif gyngor roi sylw i unrhyw ganllawiau a ddyroddir gan Weinidogion Cymru ynglŷn ag arfer swyddogaethau o dan y Bennod hon.

Gwybodaeth Cychwyn

16 A. 44 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 175\(7\)](#)

Statws

Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/05/2021. Mae'r fersiwn hon o'r hwn (hon) pennod yn cynnwys darpariaethau nad ydynt yn ddilys ar gyfer y pwynt mewn amser hwn.

Newidiadau i ddeddfwriaeth:

Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021, PENNOD 2.